

[Ole Bjørn Kraft.]

når man havde magten til at bestemme, hvilke meninger der kunne komme ud, fik man også samtidig dermed magten til i en vis udstrækning at kunne præge den offentlige mening. Med andre ord, de, som havde mulighed for at standse bladene, høstede fordelene derved, og det er vel ikke uberettiget at frygte, at man efter nu at have gjort den erfaring, ved en eller anden lejlighed ville benytte sig af den mulighed, som her forelå. Bedre er menneskene ikke, og på baggrund af de forhold, vi har levet under, er det ikke uberettiget at sige, at det er en frygt, som dog må eksistere. Vi er i den ejendommelige situation, at staten har givet afkald på censur og ikke udøver den i vort land, men denne censurmagt er nu faktisk ved at overgå til andre faktorer, nemlig de faktorer, der har i deres magt at standse den offentlige meningstilkendegivelse og bestemme, hvilke meninger der må komme ud til folk og hvilke ikke. Jeg synes, at det må være ganske indlysende, at de, der udgiver, trykker og udbringer bladene, ikke må benytte den meget stærke magt, som derved er blevet lagt i deres hånd, og det er en opfattelse, som er almindelig i befolkningen.

Der blev efter typografkonflikten foretaget en Gallupundersøgelse af befolkningens reaktion overfor det, som her var sket, og dens syn på typografernes ret til at standse dagbladene og derigennem hemme ytringsfriheden, og det viste sig, at 43 pct. udtalte sig meget bestemt derimod, og kun 21 eller 26 pct. for, at en sådan ret skulle eksistere. Det ejendommelige var, at også indenfor socialdemokratiets rækker var der en meget betydelig uvilje imod, at man på denne måde kunne gribe ind i den offentlige meningsdannelse, idet 31 pct. af socialdemokraterne var enige i, at noget sligt måtte ikke kunne ske.

Vi må erkende, at dagbladene er bærere af den ytringsfrihed, som hele vort folkestyre hviler på, og at dette må medføre, at der må gælde andre regler end dem, der ellers gælder i det almindelige økonomiske liv, både opadtil og nedadtil i forholdet mellem de parter, der her er tale om. Målet for vore og regeringens bestræbelser må være at få en sådan ordning tilvejebragt, at faglige interessekonflikter ikke kan give anledning til eller kan tjene som påskud for, at den frie meningsdannelse i landet knægtes. Det har bladene også selv erkendt. Danske Dagblades Fællesrepræsentation udsendte den 17. maj det år, strejken fandt sted, en erklæring, hvori det hedder — jeg håber, jeg har formandens tilladelse til at citat —

„Ved sit årsmøde udtaler Danske Dagblades Fællesrepræsentation sin store beklagelse af, at størstedelen af den københavnske presse har været standset i snart tre måneder som følge af en arbejdskamp. Den frie, uhindrede meningsbrydning gennem pressen er en af demokratiets grundregler, og den langvarige strejke har gjort spørgsmålet om dens sikring aktuelt ikke blot herhjemme, men også i vore nabolande. Mødet påpeger derfor ønskeligheden af, at der ligesom i Sverige tilstræbes en ordning, hvorved dagspressen fremtidig søges holdt uden for faglige konflikter.“

Det er det mål, vi må sætte os.

I princippet er jeg enig i de synspunkter, som den ærede radikale ordfører har givet udtryk for, men jeg vil gerne sige, at når man i forslaget til beslutning af folketinget på forhånd vil lægge fast, at det er en voldtgiftsordning, som skal tilvejebringes — og herved må der jo forstås en eller anden lovmæssig voldtgiftsordning vedrørende dette spørgsmål —, er jeg ikke på forhånd sikker på, at det er den vej, man skal gå; jeg mener, at dette bør drøftes. Mit standpunkt vil derfor — især efter, at jeg har hørt den højtærede arbejds- og boligministers udtalelse — være, at det klart tilkendegives af tinget, hvilken opfattelse vi har i denne sag, og at der bliver gjort forsøg på nu at finde en ordning, som kan forhindre, at dagbladene inddrages i disse konflikter, med andre ord en ordning, som også fremover kan sikre, at ytringsfriheden, vort folkestyres bærepille, bevares her i landet.

Ragnild Andersen: Da mit partis ordfører, det ærede medlem hr. Alfred Jensen, er forhindret i at være tilstede, skal jeg på mit partis vegne fremsætte vore synspunkter angående det forslag, vi behandler.

Forslaget tilsigter at finde frem til en ordning med en voldtgiftsret, som skal have ret til at gribe ind og træffe afgørelser i stridigheder arbejderne og arbejdsgiverne imellem. Jeg må straks sige, at mit parti under ingen omstændigheder vil være med til at gennemføre et lovforslag om tvungen voldtgift i arbejdsstridigheder. Vort samfund er jo et kapitalistisk samfund og derfor således indrettet, at vi på den ene side har arbejdsgiverne, dem der ejer produktionsmidlerne, den besiddende klasse, og på den anden side de besiddelsesløse, lønarbejderne, de fagorganiserede arbejdere, som sælger deres arbejdskraft til arbejdsgiverne. Et af de ældste og et af de grundlæggende krav fra arbejderbevægelsen er